

LAJOSKOMÁROM NAGYKÖZSÉGI

ÖNKORMÁNYZAT

**GAZDASÁGI
PROGRAMJA**

2020 -2024.

TARTALOMJEGYZÉK

I.	BEVEZETŐ.....	3
II.	HELYZETELEMZÉS.....	5
	1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága.....	5
	2. Főbb demográfiai jellemzők.....	6
	3. Infrastruktúra helyzete.....	8
	4. Vállalkozási tevékenységet végzők száma, összetétele.....	8
	5. Munkanélküliség.....	8
	6. Az önkormányzat által ellátott feladatok főbb ismérvei.....	9
	6.1. A helyi önkormányzat által ellátott feladatok rendszere.....	9
	6.2. Az önkormányzat kötelezően ellátandó feladatai.....	9
	6.3. Az önkormányzat önként vállalt (fakultatív) feladatai.....	10
	6.4. Átruházott államigazgatási feladatok.....	10
	7. Környezeti állapot.....	11
	8. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere.....	13
	8.1. Az Önkormányzat Partnerkapcsolatai.....	13
	8.2. Az Önkormányzat testvérkapcsolatai.....	13
	9. Az előző ciklusokban megvalósult és az előző cikusból áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések.....	14
	9.1. Megvalósult fejlesztések 2014 – 2019	14
	9.2. Áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések.....	14
	9.3. Tervezett, pályázott fejlesztések	14
III.	KÖZSZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSA.....	15
	1. Az önkormányzat által ellátott kötelező feladatok	15
	2. Az önkormányzat által ellátott önként vállalt feladatok.....	15
	3. Az önkormányzati intézmény- és feladatstruktúra	15
	Köznevelés.....	15
	Egészségügy.....	16
	Szociális ellátás.....	16
	Gyermek és ifjúságvédelem.....	17
	Kultúra.....	18
	Sport	18
IV.	HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA (HFS).....	19
	1. A település jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok (SWOT).....	19
	2. A koncepciót meghatározó stratégiai tényezők.....	19
	3. Fejlesztési alapelvek.....	20
V.	STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK.....	20
	1. Fejlesztési célok, elképzelések.....	20
	1.1 Településrészeink fejlődése.....	20
	Középbogárd	20
	Sáripuszta	20
	Lajoskomárom	20
	2. A megvalósítás mechanizmusa	21
	2.1. Helyi vállalkozások	21
	2.2. Idegenforgalom	21
	2.3. Faluközpont, utak, járdák, parkok felújítása.....	21
	2.4. Középületek felújítása, hasznosítása.....	22
	2.5. Infrastruktúra.....	22
	2.6. Informatikai fejlesztések.....	22
	3. Munkahelyteremtés	23
	4. Településfejlesztés.....	23
VI.	A HELYI ADÓPOLITIKA.....	24
VII.	VAGYONGAZDÁLKODÁS.....	25
	1. Nem lakás célú ingatlanok.....	25
	2. Lakásgazdálkodás.....	25
	3. Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság.....	25
	4. Vagyoni helyzet.....	25
	5. Anyagi források megteremtése.....	26
	6. Pénzügyi gazdálkodás.....	26
VIII.	Település-üzemeltetési politika.....	27
	1. Vízzolgáltatás, szennyvíz és csapadékvíz elvezetés, tisztítás.....	27
	2. Köztemető fenntartása.....	27
	3. Közterületek fenntartása.....	27
	4. Köztisztaság, településtisztaság.....	28
	5. Helyi tűzvédelem.....	28
	6. Helyi közbiztonság.....	28
IX.	A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉS.....	29
	A megvalósítás költségei és forrásai éves ütemezésben.....	29

I. BEVEZETŐ

Magyarország helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a szerint a „*képviselő-testület hosszú távú elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti...*” és az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el; vagy a meglévő gazdasági programot felülvizsgálja, azt a ciklusidő végéig kiegészíti, módosítja. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a kistérségi (járási, megyei) területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve - az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

Lajoskomárom nagyközség feladatorientált működtetésének és fejlesztésének stratégiai tervének, programjának célja, hogy Lajoskomárom fejlődésének üteme fenntartható, a településen élők életminőségének komfortja biztosítható, javítható és növelhető legyen.

A Gazdasági Program a működésre és a fejlesztésre fordítható források arányának kiegyensúlyozott, fejlesztésorientált alakítására törekszik. Előnyben részesíti azokat a programokat, amelyek a falu fenntartható fejlődését segítik elő, így a jövedelemtermelő kapacitása szempontjából meghatározó jelentősége van népességmegtartó képességnek, a dinamikus, személyes boldogulásra is esélyt adó, az identitásnak és érzelmi azonosulásnak kialakulását elősegítő programoknak.

Az elmúlt évek munkája és a ránk váró feladatok szorosan összekapcsolódnak. Tény, hogy az ország fejlődéséért felelős szakmai anyagok, szakmai elemzések kimondják: nem történt meg a területi kiegyenlítés és felzárkóztatás. A vidékfejlesztés eddig alkalmazott intézkedései tartalmukat és megvalósításuk módját tekintve nem kifejezetten alkalmasak a hátrányos helyzetű települések társadalmi és gazdasági problémáinak enyhítésére. Oka, hogy a vidéki fejlesztéseket célzó támogatások alapvetően infrastruktúra fejlesztések, kismértékben vállalkozásfejlesztés. Egyik sem tartalmaz humán erőforrás fejlesztést, nem kezeli integráltan a humán erőforrás, a tőke és az innovatív megoldás együttes, gazdaságélénkítő elképzeléseit. A megye déli részének mutatói (infrastrukturális ellátás, munkanélküliség, elöregedés, népsűrűség, jövedelmi és egészségügyi mutatók) mind a leszakadást bizonyítják.

Figyelemmel kísérik a vidékfejlesztési politika 2020-2027-es programidőszak célkitűzéseit. Az Európai Fejlesztési Stratégia alapján az EMVA rendelet (5) cikk vidékfejlesztési prioritásait.

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata a jövő iránt érzett felelőssége tudatában alapvető fontosságúnak tartja a település működésének és fejlesztésének folyamatosságát. A helyi fejlesztési stratégia céljaként a Mezőföld agrár lehetőségeire építve és a település lakossági igényeire figyelemmel alkotja meg a változásokhoz alkalmazkodni tudó gazdasági programját, mely az elért, meglévő eredmények megőrzésén túl tartós értékek további megteremtésére törekszik.

Az elmúlt évek, évtizedek tudományos eredményei a globalizáció mellett egyre erőteljesebben hívják fel a figyelmet a lokalizáció jelenségére. A földrészek, országok és régiók közötti verseny erőteljesen érződik a települések, különösen a hasonló adottságokkal rendelkező települések közötti verseny is. Verseny a befektetésekért, a munkahelyekért, a megélhetésért a jövőbeni jövedelemért.

A verseny ugyanakkor folyamatos megújulásra, a társadalmi-gazdasági folyamatok megértésére és a célkitűzések átgondolására készíti a szereplőket.

Jelen gazdasági program prioritásnak tekinti a kötelező önkormányzati feladatok teljesítését, a jogkövető magatartást, ezért elsőbbséget biztosít a törvény által előírt kötelezettségek teljesítését szolgáló programoknak.

Miután a megye, a járás és a településen élők jövőjét, jólétét számos - a helyi döntéshozók akaratán kívülálló- tényező is befolyásolja, a gazdasági program azokra az elemekre koncentrál, amelyekre az önkormányzat hatással van. Ilyen a gazdaságfejlesztés, a humánerőforrás fejlesztés és a környezetminőség javítása.

A helyi gazdaság versenyképességére az önkormányzat közvetett eszközökkel tud hatást gyakorolni:

- gazdasági szabályozással (*helyi adók, övezeti besorolások, engedélyek, bérleti díjak, tervek és stratégiák stb.*)
- helyi vállalkozások fejlesztése (*infrastruktúra, technológia és termékfejlesztés, inkubáció stb.*)
- helyi piac fejlesztése (*infrastruktúra, szemléletformálás, fogyasztási szokások stb.*)
- foglalkoztatás koordinációja (*munkához jutás, munkaerő közvetítés, szakképzés stb.*)
- alternatív gazdaságélénkítő eszközök (*helyi pénzeszköz, bank, cserekörök, hűségkártyák stb.*)
- klaszterfejlesztés (*együttműködés, közös érdekérvényesítés, térségi marketing, szövetkezések stb.*)

Az önkormányzat az alábbi szempontokra figyelemmel játszik szerepet a lakosság életminőségének javulása, a jóléti szolgáltatások növelése területén:

- Környezetvédelem (aktív, passzív környezetvédelmi fejlesztések, hulladékkezelés stb.)
- Fenntarthatóság (megújuló energiaforrások, környezeti elemek fenntartható használata, klímavédelem stb.)
- Táj- és természetvédelem (élőhelyvédelem, ökológiai kiegyenlítő felületek, stb.)
- Környezeti szemléletformálás (oktatás, kampányolás, tanösvények stb.)
- Épített környezet rehabilitációjához
- Szociális és egészségügyi ellátottság (alapellátások, egészségügyi szolgáltatások, idősek helyzete stb.)
- Szegénység kezelése (lakhatás, szegregáció, szociális problémák kezelése stb.)
- Demográfiai helyzet (koreloszlás, vándorlás, képzettség helyzete és kezelésük stb.)

II.

HELYZETELEMZÉS

1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

Lajoskomárom Fejér megye egyik legfiatalabb települése, helytörténete a XIX. század elején (1802) kezdődik. 1950 óta tartozik a megyéhez, korábban Veszprém megye enyingi járásának nagyközsége volt.

Területe 75,67 km².

A Mezőföld délnyugati peremén, a Sió és a Sárrét övezte löszhátság középpontján található területi kiterjedése. A XVIII. és XIX. század fordulóján vizes területtel övezett a táj. A terület a Batthyány család mezőkomáromi uradalmához tartozott. A mai állapot előzményei magyarázzák kiváló talajadottságait.

Geológiai felépítése: pliocén homokos-agyagos rétegekre települt néhány méter vastag folyóvízi hordalék, több helyen foltokban vastag lösztakaróval. Domborzati képe változatos: lapos vízmosások, kisebb halmok tagolják. Legmagasabb pontjai 178 és 170 m magasak.

Természetes növénytakarója az alföldi flóravidékhez tartozik. Átlagos évi középhőmérséklete 10,5 – 11 °C, a napsütés évi összege 2000 – 2100 óra, az évi csapadékmennyiség 550 – 560 mm. Az uralkodó szélirány ÉNY-i 20 % gyakorisággal, de a K-i és Ny-i szélirány is 15 – 15 %-os gyakoriságú. A község vízfolyása a beépített területtől Ny-ra a Kutas-patak.

A faluban mindhárom felekezet épített templomot és a település fennállása óta az ökomené, a felekezetek együttes szerepvállalása erősségét képezi a településnek.

Ma az 1983-ban átadott korszerű egészségházban orvos, fogorvos, fizioterápiás- és nőgyógyászati szakrendelés, anya- és csecsemőgondozást végző védőnő és felszerelt laboratórium dolgozik. 2019-óta az egészségügy területén a legnagyobb kihívást a háziorvosi praxis főállású betöltését ellátó orvos biztosítása jelenti.

Óvoda 1891-től működik, önálló épületet azonban csak 1939-ben kapott. 1959-60-ban építettek új óvodát. Az óvodai alapellátást 2012-től a Magyarországi Evangélikus Egyház által fenntartott és az Önkormányzat részéről vagyonkezelésbe átadott, gesztenyefasori létesítmény nyújtja.

A település továbbra is támogatja a testvér-települési kapcsolat erősítését. A bajorországi Haag városával közel 20 éves múltra tekint vissza a testvér-kapcsolat, a 2010-es évben a erdélyi Zselyk településsel is testvér-települési kapcsolatot alakítottunk ki.

Lajoskomárom Fejér megyében, az enyingi járásban helyezkedik el. A 21.500 fős járás egyik meghatározó települése Lajoskomárom közel 2200 lakossal a Dég-Somi úton található, illetve a 10 km-re lévő Enyinggel közvetlen út köti össze. Siófok 33, a Balaton keleti partja 25, a megyeszékhely, Székesfehérvár 50 km-re található. Lajoskomárom földrajzi elhelyezkedése szerencsés a jó termőföldadottságok, a Balaton és a fő közlekedési utak viszonylagos közelsége okán; és kevésbé szerencsés, az ipari zónák viszonylagos távolsága miatt.

A lakosság száma (2019.12.31 napján) 2184 fő, tendenciáját tekintve 20 éve folyamatosan csökken (öt év alatt közel 100 fővel), hasonlóan a környező településekhez. Mára jelentős a népességfogyás, képzett fiatalok elvándorlása jelentős, növekszik az üres, elhagyott lakóépületek száma. Ugyanakkor a zártkerti ingatlanok (pince, présház) villannyal és vízzel, kiépített úttal való ellátása után üdülőként is kezdenek funkcionálni.

A Fejér megyére készített fejlesztési koncepciók, programok, valamint az agrár- és vidékfejlesztési stratégiai program az alábbi – Lajoskomárom számára is érvényes – prioritásokat fogalmazta meg:

- az agrárgazdaság modernizációját, versenyképességét szolgáló beruházások,
- a vidéki infrastruktúra fejlesztése,
- az életminőség javítása (közintézmények, a közösségi élet területeinek felújítása; települési rendezési, szabályozási tervek készítése; civil szervezetek erősítése; kistérségi és települési kapcsolatok javítása, partner települések bevonásával),
- többirányú turizmus fejlesztése (falusi turizmus; termálturizmus; hobbiturizmus- vadászat, horgászat, borászat, lovas turizmus).

Lajoskomárom mind a bel- és külterületi adottságainál, a meglévő természeti és épített környezeti adottságainál fogva, alkalmas a fenti programok megvalósítására.

Az önkormányzat tevékenységének részterületei: adottságok – fejlesztési elképzelések Lajoskomárom közigazgatási területét három településrész alkotja:

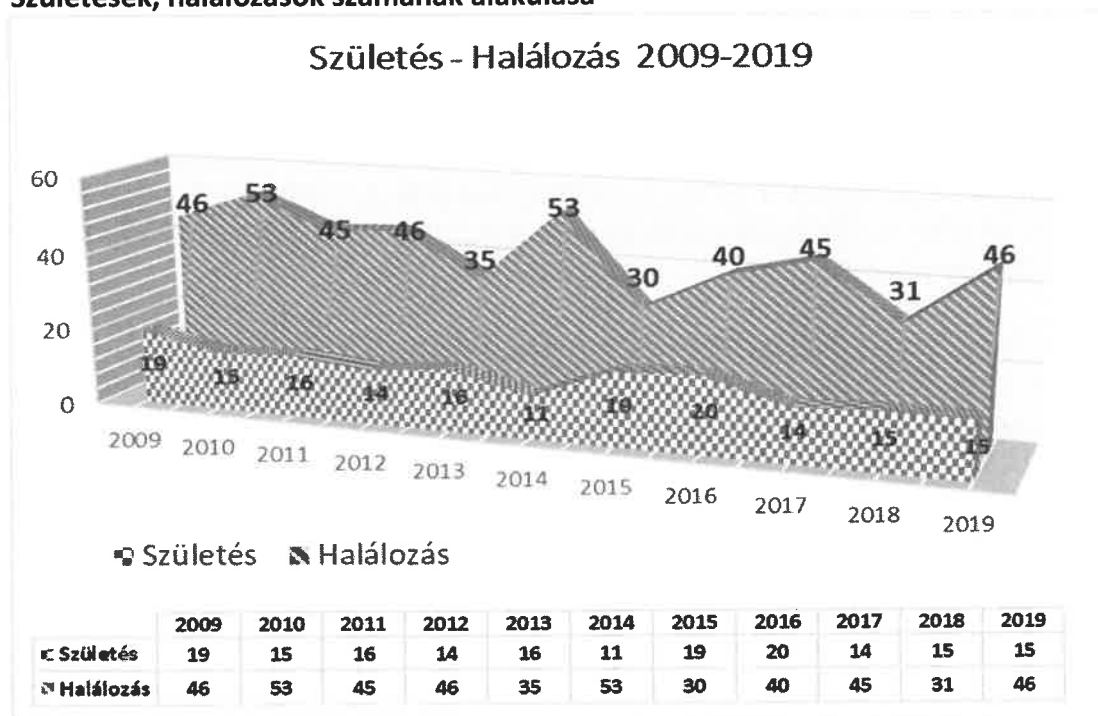
Lajoskomárom:	1677 fő
Középbogárd:	468 fő
Sáripusztá:	<u>39 fő</u>
	2184 fő

Lakóépületek száma:

Lajoskomárom:	658
Középbogárd:	186
Sáripusztá:	<u>32</u>
	876 ingatlan

2. Főbb demográfiai jellemzők

a) Születések, halálozások számának alakulása

b) Népeség kor szerinti megoszlása 2019. december 31-én

Kor szerinti csoportosítás	Fő 2015	Fő 2019
0 – 3	60	48
4 – 6	52	61
7 – 14	184	173
15 – 18	113	99
19 – 60	1331	1275
61 -	539	528
Összesen	2279	2184

Korcsoport	Fő 2019	Megoszlás %-a
Gyermek- és fiatalkorú	381	17,45
Munkaképes korú (18-65)	1414	64,74
Időskorú (65 év feletti)	389	17,81
Összesen	2184	100

	Összesen	Férfi	Nő
Állandó lakosság összesen	2 184	1 093	1 091
Ebből érvényes címmel nem rendelkezik	5	3	2
Érvényes címmel rendelkezők összesen	2 179	1 090	1 089
Érvényes lakóhellyel rendelkezők	2 178	1 090	1 088
Csak érvényes tartózkodási hellyel rendelkeznek	1	-	1
Magyar	2 153	1 076	1 077
Bevándorolt	4	-	4
Menekült	-	-	-
Letelepedett	1	-	1
Egyéb	26	17	9
Hajadon / Nőtlen	972	581	391
Házass	786	390	396
Özvegy	234	31	203
Elvált	166	74	92
Házassága megszűnt	-	-	-
Nem ismert	26	17	9

3. Infrastruktúra helyzete

A település infrastrukturális ellátottsága jónak mondható. Vezetékes ivóvízzel és gázzal, villanyárammal, szennyvízzel Lajoskomárom 100 %-ban ellátott. A településünkön kiépített a kábeltelevíziós, az internetes rendszer, illetve több telefontársaság szolgáltat mobil hálózaton keresztül. 2014. évben beüzemelésre került a szennyvízcsatorna-hálózat és szennyvíztisztító telep. Belterületi úthálózat 100 % szilárd burkolattal ellátott. A belvízelvezető árokrendszer kiépítése a vízjogi létesítési engedélyes terveknek megfelelően, a település nagyobb részén elkészült; lehetőségeink szerint szükséges továbbfejlesztése. A meglévő árokrendszerek folyamatos karbantartása, tisztítása azonban kiemelt feladat. Település rendelkezik mind teljes, mind részleges infrastruktúrával ellátott lakóingatlanokkal, illetve ipari és turisztikai fejlesztésre alkalmas területtel.

4. Vállalkozási tevékenységet végzők száma, összetétele

A településen vállalkozási tevékenységet végző vállalkozások száma és összetétele
2019 december 31-én

Ágazat	Vállalkozások száma 2015	Vállalkozások száma 2019.12.31
Ipar	-	1
Építőipar	9	12
Mezőgazdaság	68 (+258 családi gazdasági tag és őstermelő)	179 (+160 családi gazdasági tag és őstermelő)
Távközlés, közlekedés	4	14
Kereskedelem	16	53
Vízgazdálkodás	1	1
Egészségügy, szociális, kulturális	4	6
Összesen	102 (+258 családi gazdasági tag és őstermelő)	266 (+160 családi gazdasági tag és őstermelő)

5. Munkanélküliség

Megnevezés	Mutatószám 2011	Mutatószám 2015.01.01	Mutatószám 2019.08.22.
Regisztrált álláskeresők száma (fő)	122	67	47
365 napnál hosszabb ideig regisztrált munkanélküliek száma (fő)	23	6	9
Járadékra jogosultak száma (fő)	28	14	13
Szociális ellátásban részesülők száma (fő)	27	18	12
Munkaképes korú lakosság száma* (fő)	1549	1580	1503
Relatív mutató** (%)	7,88	4,24	3,13

* Munkav. korú népes. fő - a KSH népszámlási ill. népességnyelvántartási adatai az előző év január 1-i állapot szerint. (15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők száma)

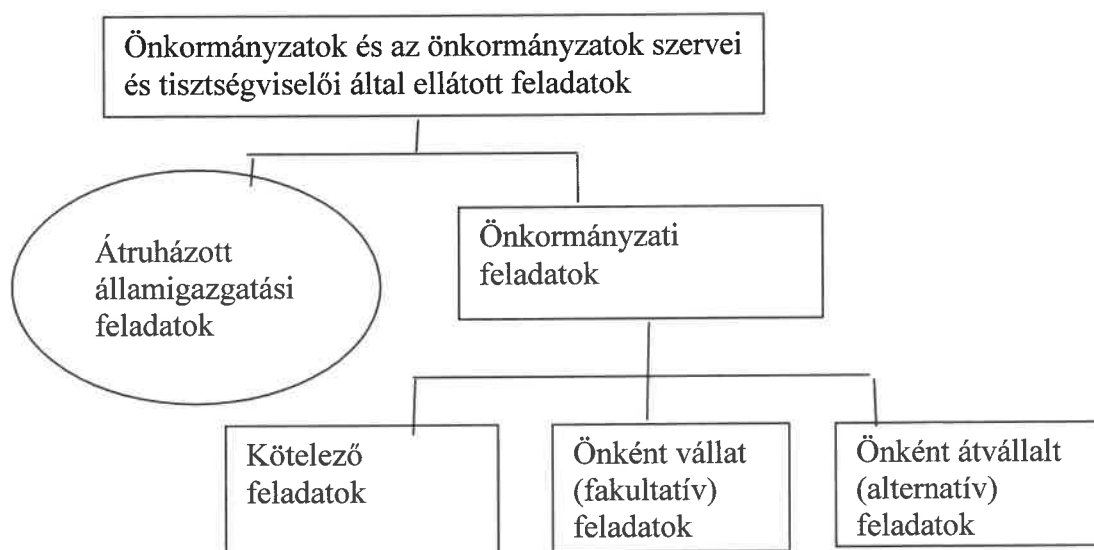
** Relatív mutató - a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

6. Az önkormányzat által ellátott feladatok főbb ismérvei

Az önkormányzati működésnél az alaptörvény 31. cikkére figyelemmel kettős cél nevesített. Egyrészt a helyi közügyek intézése, másrészt a helyi közhatalom gyakorlása.

6.1. A helyi önkormányzat által ellátott feladatok rendszere

Az Möt. elkülöníti egymástól az önkormányzati és az átruházott államigazgatási ügyeket. Az önkormányzati ügyeken belül pedig megkülönbözteti a kötelező, az önként vállalt (fakultatív) és az önként átvállalt (alternatív) feladatok csoportjait.

6.2. Az önkormányzat kötelezően ellátandó feladatai

A Möt. szabályozása szerint helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: településrendezés, településfejlesztés, településüzemeltetés (a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közvilágítás karbantartása stb.) a közterületek, az önkormányzat tulajdonában álló közintézmények elnevezése, egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások, környezet- egészségügy (köztisztaság, környezet tisztaságának biztosítása), óvodai ellátás, kulturális szolgáltatások, helyi örökségvédelem.

Feladat a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások, lakás- és helyiséggazdálkodás, a területen hajléktalanná válás megelőzése, helyi környezet és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás, helyi adóval, gazdaság szervezéssel és turizmussal kapcsolatos feladatok, a kistermelők, őstermelők számára értékesítési lehetőség biztosítása (piacszervezés) sport, ifjúság ügyek, nemzetiségi ügyek, közreműködés a település közbiztonságának biztosításában, hulladékgazdálkodás, víziközmű szolgáltatás kialakításában.

6.3. Az önkormányzat önként vállalt (fakultatív) feladatai

Az Mötv. előírása, hogy a fakultatív feladatok finanszírozása csak a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges. E területen felvállalt feladatok a mezőri szolgálat működtetése, helyi ifjúsági, kulturális, szabadidő és sport területen működő civil szervezetek tevékenységének, működésének támogatása, helyi közrend, közbiztonság tevékenységében működő civil szervezetek támogatása, idősök csoportjainak támogatása, Arany János és Bursa Hungarica ösztöndíjpályázatokban részvétel, helyi újság kiadása, elismerő címek, kitüntetések adományozása, települési rendezvények szervezése, testvér települési kapcsolatok ápolása.

6.4. Átruházott államigazgatási feladatok

Az alaptörvény teremti meg az államigazgatási feladat- és hatáskör gyakorlását a 34. cikke (3) bekezdésében, mely szerint törvény vagy törvényi felhatalmazáson alapuló kormányrendelet a polgármester, a képviselő-testület hivatalának vezetője vagy ügyintézője számára kivételesen államigazgatási feladat- és hatáskört is megállapíthat. Mötv. 18. § értelmében ha a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a jegyző, valamint a polgármesteri hivatal és a közös önkormányzati hivatal ügyintézője államigazgatási feladat- és hatáskörében jár el, a képviselő-testület, a közgyűlés nem utasíthatja, döntését nem bírálhatja felül.

Mindezen összefoglalt feladatok ellátására Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat és a Lajoskomáromi Polgármesteri Hivatal állományában foglalkoztatott létszám látja el a feladatokat.

Megnevezés	2019. évi Záró létszám
Önkormányzati igazgatás	7
Községgazdálkodás	1
Egészségügyi alapellátás	3
Zöldterület kezelés	1
Közfoglalkoztatás	15
Köztetető fenntartás	1
Védőnői szolgálat	2
Egészségfejlesztés	3
Könyvtár, közművelődés	1
Mezőri szolgálat	1,6
Összesen Önkormányzat	35,6
Településfejlesztő Kft.	6

7. Környezeti állapot

S. Sz.	Kérdés	Válasz
1.	Település földrajzi adatai, lakosság száma	Terület: 75,67 km² Lakosság 2019.12.31.: 2184 fő Lakásszám: 876 db
2.	Település tisztasága, esztétikája megfelelő-e? (takarítás, utcai szeméttárolók, virágládák)	Igen
3.	Zöldfelületek/parkok aránya növekedett-e a településen belül, gondozásuk megoldott-e?	Legutóbbi növekedés: Faluközpont felújítása 2012 év; Béka-tó 2015. Faluközpont 2018. virágosítás Entente Florale EU versenyében. Gondozásuk 2019 egész éves fea. (lásd közfoglalkoztatás)
4.	Történt-e erdősítés?	Igen 2019 év ősz – tél 150 db HÁRSFA Előtte évek: (2015.ében 6 Ha Akác, azóta 17,37 Ha Akác Energia Ültetvényként; Tölgyes ültetvény 85 Hrsz)
5.	A településen nyilvántartott gépjárművek száma - traktorok nélkül (összesen: 1038 db)	Személygépkocsi 785 db Tehergépkocsi: 102 db Pótkocsi: 125 db Motorkerékpár 49 db
6.	Telepengedéllyel rendelkező vállalkozások száma	6
7.	Környezetterhelést előidéző vállalkozások száma, tevékenységek	Egyéni vállalkozások szám: 409 - Ebből Családi gazdaság, őstermelő: 375 (műtrágya használata + állattartók hígtrágya elhelyezése)
8.	Vezetékes ivóvízzel való ellátottság az össz. lakás számra vonatkoztatva	858 vezetékes ivóvízzel ellátott ingatlan van a településen (Nincs olyan lakóingatlan, amely nem ellátott vezetékes ivóvízzel)
9.	Megfelelő-e az ivóvíz minősége?	Lajoskomárom: Igen; Középbogárd: Nem
10.	Szennyvízelhelyezés lehetősége, ürítő helyek ellenőrzése, iszapkezelés	Elhelyezés: FEJÉRVÍZ Lajoskomárom, Középbogárd szennyvíztisztító teleppel
11.	Csatornázottság az összes lakás számra vonatkoztatva	Csatornázottság települési szinten megoldott. Rákötés aránya: 86 %
12.	Rendelkezik-e a település környezetvédelmi rendelettel és környezeti politikával?	Rendelet: 6/2000. (VI.1.) Politika: Local Agenda 2019-ben felülvizsgálva.
13.	Rendelkezik-e a település hulladékgazdálkodási rendelettel?	6/2000. (VI.1.)
14.	Rendelkezik-e a település hulladékgazdálkodási programmal?	13/2004. (XI.1.) Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás
15.	Működik-e a településen rendszeres hulladék-gyűjtés és szállítás?	Igen (Lakossági szilárd hulladékgyűjtés, szállítás és elhelyezés - VERTIKÁL Polgárdi)

S. Sz.	Kérdés	Válasz
16.	Évenként keletkező települési szilárd hulladékok mennyisége	454,3 tonna
17.	Van-e a településen üzemelő hulladéklerakó, és van-e működési engedélye?	A hulladékudvar megszűnt, házhoz menő szelektív hulladékszállítást a Vertikál Kft. biztosítja
18.	Ha nincs, hova szállítják a hulladékot?	-
19.	Van-e a településen illegális lerakó?	Nincs; de illegális lerakás előfordul.
20.	Van-e a településen már bezárt rekultiválandó hulladéklerakó?	Igen Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás megnyert KEOP pályázattal rendelkezik, rekultiválás ideje: 2012.
21.	Van-e a településen inert (pl. építési törmelék) hulladéklerakó?	Nincs
22.	Van-e a településen állati hulladék befogadására alkalmas ártalmatlanító?	Ártalmatlanító Nincs, állati hulladék gyűjtőhely nagyobb állattartóknál.
23.	Van-e belterületi nem portalanított út?	Nincs
24.	Utak állapota	Jó (11 km út, 29 km járda) Négy útszakasz szorul felújításra
25.	Van-e a település környezetében természetvédelmi terület?	Lásd: NATURA 2000
26.	Létesült-e új védettség? (műemlék, táj, élőhely, növény, állat, stb.)	Nem
27.	Tervezik-e védettség megkérését az elkövetkezendő 15 évben, és mire?	Nem
28.	Levegő szennyezettségi állapot megfelelő-e?	Megfelelő
29.	Élővizek védelme megoldott-e?	Igen
30.	Történt-e vízszennyezés?	Nem
31.	Történik-e házi komposztálás?	Szervezetten Nem
32.	Okoz-e kárt a településen a belvíz?	Magas a talajvízszint („B” érzékenység) Árokrendszer kiépítése 2016-ra elkészült.
33.	Rendezett-e a csapadékvíz elvezetése?	Település néhány területét kivéve igen.
34.	Árkok gondozása megoldott-e?	Igen
35.	Lakosság környezetvédelemmel kapcsolatos tájékoztatása?	Honlapon keresztül www.lajoskomarom.hu
36.	Van-e civil környezetvédelmi szervezet, és milyen a lakossággal kapcsolatos viszonya a környezettudat és szemléletformálás tekintetében?	Faluszépítő Egyesület (Lajoskomárom) Faluvédő Egyesület (Középbogárd)
37.	Óvodai környezeti nevelési program van-e?	Igen (Zöld Óvoda, Madárbarát Óvoda)
38.	A településre és környékére vonatkozó legjelentősebb környezetvédelmi probléma megnevezése	Letermelt Erdő terület újraerdősítése 2015 évben megtörtént. Járdák állapota rossz minőségű. 2016-tól felújítási program: évente 1000-1500 m tervezetten felújítva.
39.	Tervez-e pályázat útján állami forrásokat igényelni ennek megoldására?	Igen, 2019-re elnyert forrás 5 millió Ft, saját tervezett önrész ugyanennyi. 2018. évre elnyert forrás 10,5 millió Ft.
40.	Tud-e saját forrást biztosítani ennek megoldására?	Igen, 2019. évben 5 millió Ft.
41.	Van-e védett területre fenntartási/kezelési terv?	Nincs

S. Sz.	Kérdés	Válasz
42.	Tájvédelmi szempontból új létesítmények esetén telepítési helyszín megválasztása, környezetterhelő hatások mérséklése, tájjelleghez alkalmazkodó kialakítás megvalósul-e?	Nem
43.	Környezetbiztonság	Belvív-veszélyeztetettség:- Veszélyes anyagokkal dolgozó vállalkozás: - Volt-e erdőtűz: nem
44.	Kerékpárút létesült-e?	Nem
45.	Van-e program a környezettudatos szemlélet alakítására?	Program van: - Szelektív hulladékgyűjtés: igen Utcai szeméthyűjtők: igen Üveggyűjtők 2019-től 'Tiszta udvar, rendes ház': IGEN „RENDES PORTA” CÍM 2018-ban Szervezett közös közterületi takarítás: igen Civil szervezet Házi komposztálás: - Környezettudatos szemlélet alakítására pályázatot nyújtott be az Önkormányzat.

8. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere

8.1. Az Önkormányzat Partnerkapcsolatai:

Az Önkormányzat tagja:

- Magyar Önkormányzat Szövetsége
- Magyar Teleház Szövetség
- Közép-duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Társulás
- Katasztrófavédelmi Alap
- Székesfehérvár Városkörnyéki Alap
- Fejér Megyei Pénzügyi Alap
- Fiatalok Mentora Egyesület
- Mezőföldi Helyi Közösség Egyesület
- Enyingi Mikrokörzeti Szociális és Gyermejjóléti Intézményi Társulás

8.2. Az Önkormányzat testvérkapcsolatot ápol:

- Haag Ob. (Németország) városával,
- Zselyk (Erdély, Románia) településsel

9. Az előző ciklusokban megvalósult és az előző ciklusból áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések

9.1. Megvalósult fejlesztések 2014 – 2019

LAJOSKOMÁROMBAN megvalósult FEJLESZTÉSEK 2014 - 2019 időszakban							
Fejlesztés tárgya, megnevezése	Forrás típusa		Forrás megnevezése, kódja	Fejlesztés átadása	Elyert támogatás (e Ft)	Saját forrás (eFt)	FEJLESZTÉS
	EU	hazai					ÖSSZESEN
BEFEJEZETT FEJLESZTÉSEK							
1 Iskolai sport infrastruktúra-fejlesztése, felújítása (Tornateremi aljzat felújítása)		BM	8/2013. (III.29) BM. Rendelet	2014	10446		10446
2 Gyógyszertár épület felújítása		Saját	Saját forrás	2014-2016	0	35457	35457
3 Önkormányzati Intézmények villamosenergia-igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal (Napelemek telepítése Iskola, Orvosi rendelő)	100%		KEOP-4.10.0/N/14	2015	38410		38410
4 Közintézmények energetikai korszerűsítése (Lajoskomáromban (Óvoda, Iskola, Sportcsarnok))	100%		KEOP-5.7.0/15-2015-0228	2015	149960		149960
5 Sportcsarnok tetőfelújítása		Saját				5461	5461
6 Tanyabusz beszerzésére pályázat	100%		EMVA ÚMVP 21/2015. (IV.17.) MvM. R	2015	10020		10020
7 Járda építés		Saját	Saját forrás	2016	0	10036	10036
8 Tároló építése		BM	Közmunka	2016	4077		4077
9 Temetőkert Parkoló kialakítása		Saját	Saját forrás	2016	0	5745	5745
10 Önkormányzati ASP rendszer bevezetése	100%		KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16	2016-2017	6000		6000
11 Ravatalozó felújítása		Saját	Saját forrás	2017	0	14000	14000
12 Járda építés		Saját	Saját forrás	2017	0	9996	9996
13 Belterületi járda felújítása		BM	2068/2017. (XII.28.) Korm.határozat	2018	11169	2000	13169
14 Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat tulajdonában lévő épületek fűtéskorszerűsítése (Hőközpont és távfűtés rendszer kialakítása)	100%		TOP-3.2.2-15-FE1-2016-00004	2018	139833		139833
15 Közvilágítás Korszerűsítése		Saját	Saját forrás	2018	0	23782	23782
			Összesen:		369915	106477	476392

9.2. Áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések

FOLYAMATBAN							
Fejlesztés tárgya, megnevezése	Forrás típusa		Forrás megnevezése, kódja	Megvalósítás kezdete	Elyert támogatás	Saját forrás (eFt)	FOLYAMATBAN
	uniós	hazai					ÖSSZESEN
15 Bérlakás építése		Saját	Saját forrás	2019	0	15000	15000
16 Járda építés		Saját	Saját forrás	2019	0	10000	10000
17 Helyi terméktértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális fejlesztése	75%	25%	VP6-7.2.1-7.4.1.3-17	2020	49998	26000	75998
18 Orvosi eszköz pályázat		100%	Magyar Falu Program-AEE/2019	2019	2198	0	2198
			Összesen:		52196	26000	78196

9.3. Tervezett, pályázott fejlesztések

TERVEZETT FEJLESZTÉSEK (BENYÚJTOTT PÁLYÁZATOK)							
Fejlesztés tárgya, megnevezése	Forrás típusa		Forrás megnevezése, kódja	Megvalósítás várható éve	Pályázott forrás	Saját forrás (eFt)	TERVEZETT
	uniós	hazai					ÖSSZESEN
1 Járda pályázat		35%	MAGYAR FALU PROGRAM-BJA/2019	2020	5000	10000	15000
2 MFP önkormányzati utak felújítása pályázat (Középbogárd Nyárfa - Köztársaság első összekötő szakasz; Széchenyi u. eleje /Épület bontóást követően út kiszélesítése)		100%	MAGYAR FALU PROGRAM-ÖTU/2019	2020	15000	0	15000
3 MFP Polgármesteri Hivatal felújítása (2022-re az épület 100 éves megépítésének évfordulójára)		75%	MAGYAR FALU PROGRAM-HPH/2019	2021	30000	5000	35000
4 MFP Temető fejlesztése (Középbogárdi temető kerítés, vizesblokk)		100%	MAGYAR FALU PROGRAM-FFT/2019	2020	5000	2019	7019
5 Zártkerti infrastruktúra fejlesztése (Fülöp-hegyi összekötő út, Nyugati sor világítás Közvil szál kihúzása)		100%	ZP-1-2019	2020	10000	2019	12019
6 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (Közösségi Ház Lajoskomárom felújítása)	100%		TOP-3.2.1-16	2020	41000	19000	60000
7 Bölcsődei férőhely létesítése (új Bölcsődei épületszárny építése)	100%		TOP-1.4.1-19	2021	149000	0	149000
			Összesen:		200000	21019	221019

III. KÖZSZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSA

1. Az önkormányzat által ellátott kötelező feladatok:

- településfejlesztés,
- településrendezés,
- az épített és természeti környezet védelme,
- a lakásgazdálkodás,
- vízrendezés és csapadékvíz elvezetés,
- csatornázás,
- köztemető-fenntartás,
- helyi közutak és közterületek fenntartása,
- helyi tömegközlekedés,
- köztisztaság és településtisztaság biztosítása,
- közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban,
- közreműködés a foglalkoztatás megoldásában, közfoglalkoztatás
- szociális ellátásokról való gondoskodás,
- gyermekes ifjúsági feladatokról való gondoskodás.
- közművelődést,
- a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítését,
- az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítését;
- helyi tűzvédelemről való gondoskodást,
- közbiztonság helyi feladatait,
- sport támogatását
- óvodai alapfokú nevelés,
- művészet tevékenység biztosítását,
- közösségi tér biztosítását

2. Az önkormányzat által ellátott önként vállalt feladatok:

- a lakosság egészségügyi ellátása terén a helyi labor és a fizioterápia ellátás biztosításáról,
- Egészségfejlesztési Iroda működtetése
- Közfoglalkoztatási programok indítása
- Mezőőri szolgálat biztosítása

3. Az önkormányzati intézmény- és feladatstruktúra:

▪ Köznevelés

Az óvodai alapfokú nevelés feladatát az Önkormányzat a Kerekerdő Evangélikus Óvoda intézmény útján látja el. Az óvodai feladatokat 3 óvodai csoporttal 2012. év szeptemberében kötött feladat-ellátási szerződéssel átadta a Magyarországi Evangélikus Egyháznak. A feladat ellátásához szükséges vagyoni eszközöket (ingóságokat, ingatlanokat) a 100 férőhelyes intézményt érintően a működtetéshez vagyonkezelésébe adta át az Önkormányzat.

A gyermeklétszám alakulása, az állami finanszírozás csökkenése azonban előre vetítette, hogy az óvoda működésével kapcsolatban változtatások szükségesek.

Az iskolai alapfokú oktatás feladatellátása 2013. január 1-től visszakerült állami feladat-ellátási körbe. Az állam a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) útján látta el a feladatot. 2019. szeptember 1 napjától átkerült a Székesfehérvári Egyházmegye fenntartásába. A feladat ellátásához szükséges vagyoni elemek szintén átadásra kerültek (oktatást közvetlenül érintő ingóságok és ingatlanok.) Ugyancsak átkerült az egyházhoz a gyermekétkeztetést biztosító konyha és a sportcsarnok.

Az Önkormányzat a köznevelés színvonalának javítása érdekében a következőkkel továbbra is segíti a feladatot:

- Anyagilag támogatja az óvodai feladatok ellátását; szállítja a településrészekről az óvodás gyermekeket.
- Egyesületek támogatásával támogatja a gyermek és ifjúsági szabadidős tevékenységeket, táborozásokat.
- A köznevelésnek helyet adó önkormányzati épületek folyamatos korszerűsítésére, felújítására törekszik, melyek finanszírozásáról pályázati források bevonásával kíván gondoskodni.
- A köznevelési intézményi ellátás szélesítése érdekében bölcsőde építését tervezi 2021-2022-re, új épület építésével. A megvalósításhoz EU forrást biztosít a TOP-... pályázati kerete.

▪ **Egészségügy**

Az Önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása. A Képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt az egészségügyi szolgáltatást a következő módon kívánja biztosítani.

- Fenntartja
 - a védőnői ellátást,
 - az iskola-egészségügyi ellátást
 - vállalkozó orvosokkal szerződve a háziorvosi, fogorvosi ellátást; orvosi ügyeleti ellátást
 - egészségfejlesztési irodát (EFI) működtet
 - részt vesz az összevont orvosi ügyeletet működtetésében.
- Célja az egészségügyi ellátás színvonalának szinten tartása, illetve az ezt biztosító fejlesztéseket, ezekhez pályázati lehetőségeket keres.
- Az általános egészségügyi helyzet javítása érdekében működteti a fizioterápiás ellátást és a helyi kislabort.
- Részt vállal szűrővizsgálatok szervezésében.

▪ **Szociális ellátás**

Az Önkormányzat Képviselőtestülete fenntartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtésével, mely biztonságot nyújt a település lakosságának. A szociális ellátások területén az Önkormányzat a következő feladatokat látja el:

- A Képviselőtestület évente legalább egy alkalommal – illetve központi jogszabályváltozások miatt szükség szerint – felülvizsgálja a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét.
- A következő szociális ellátásokat és szolgáltatásokat biztosítja:
- A szociális információs szolgáltatás - mint kötelező szolgáltatás - az Polgármesteri Hivatal szervezeti keretein belül biztosítja.

- Rászorulóknak részére helyi rendeletében szabályozott települési támogatásokat nyújt, az alábbiak szerint:

Települési támogatások Lajoskomárom 2019

Támogatás megnevezése	Jellege	Mikor?	Hatáskör gyakorlója	Helyi R.	Jövedelem határ		Egyéb korlát	Mértéke (Felső mértéke)	
					családban élőkénél	egyedül élőkénél		családban élőkénél	egyedül élőkénél
I. Pénzbeni települési támogatások									
I.1.	Rendkívüli települési támogatás	Kötelező	Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet együttes fennállása esetén.	Bizottság	10. §	nincs	nincs	Évente max. 57000,- Ft	Évente max. 71250,- Ft
I.2.	Rendkívüli települési támogatás								
	a) átmeneti települési támogatás	Adható	Átmeneti nehézséget jelentő, létfenntartást veszélyeztető élethelyzetben	Bizottság	11. § a)	57000,- Ft/fő	71250,- Ft/Fő	Évente max. 57000,- Ft	Évente max. 71250,- Ft
	b) rendkívüli gyógyszer támogatás	Adható	Rendkívüli gyógyszerkiadás esetén	Bizottság	11. § b)	57000,- Ft/fő	71250,- Ft/Fő	11400,- Ft meghaladó igazolt gyógyszerkiadás	Évente max. 57000,- Ft Évente max. 71250,- Ft
	c) temetési támogatás	Adható		Bizottság		85500,- Ft/fő	114000,- Ft/Fő	30000,- Ft	30000,- Ft
I.3.	Beiskolázási támogatás	Adható	Iskolakezdés (VII.15-IX.15.)	Bizottság	15.§	57000,- Ft/fő	xxx	Nem jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, + tanulói jogviszonyt igazolja	Egyszeri: 5000,- Ft/tanuló xxx
II. Természetbeni települési támogatások									
II.1.	Lakásfenntartási települési támogatás	Adható	Havonta rendszeresen Közműszolgáltatásra (gáz, áram)	Jegyző	17 -22 §	57000,- Ft/fő	57000,- Ft/fő	Lakáskiadások igazolás	Család 1 főre jutó jövedelme az öregségi ny.min. 0 - 100% 3000,- Ft; 101 -150 % 2000,- 151 - 200 %
II.2.	Települési tüzelő támogatás	Adható	XI.1-től II.28-ig tűzifa uttatásként	Bizottság	23. §	57000,- Ft/fő	71250,- Ft/Fő		1 m3 (10 q)/ lakóház
II.3.	Köztemetés költs. Elengedése	Adható	Részletfizetés, csökkentés	Polgármester	24. §	57000,- Ft/fő	57000,- Ft/fő	Létfenntartás veszélyeztetése	
II.4.	Gondozási díj támogatás	Adható	Havonta rendszeresen gondozási díj mérséklésére	Bizottság	27. §	150000,- Ft/fő	150000,- Ft/fő		Bevételektől függően 400,-Ft - 100,- Ft /gondozási óra, havi 21 munkanapal számolva
II.5.	Idősek támogatása	Adható	élelmiszercsomag	Testület	26/A. §	jövedelemtől függetlenül		betöltött 70. életév	mértékéről a képviselő-testület dönt

- családsegítés feladatát az AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálattal való együttműködéssel biztosítja.

▪ Gyermek és ifjúságvédelem

A gyermek- és ifjúságvédelem feladatköréhez kapcsolódó szolgáltatások körében ellátandó feladatok:

- Önkormányzat évente felülvizsgálja a helyi gyermekvédelmi, gyámügyi rendeletet.
- A rendelet módosításnál figyelembe veszi a gyermekvédelmi rendszer által tett jelzéseket, észrevételeket.
- Az Önkormányzat a következő gyermekvédelmi szolgáltatásokat, ellátásokat biztosítja:
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
 - Arany János ösztöndíj programban részvétel,
 - Bursa Hungarica ösztöndíj programban részvétel,
 - gyermekjóléti szolgáltatás az az AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálattal való együttműködéssel
 - gyermekétkeztetés
- Az Önkormányzat támogat minden olyan programot, rendezvényt, mely az ifjúság kulturált szabadidő eltöltését, nevelését, művelődését szolgálja.

▪ **Kultúra**

Az Önkormányzat a közművelődés és kultúra tevékenységekkel kapcsolatban helyi rendeletben, illetve a jogszabályokban előírt szolgáltatások biztosítása és a szolgáltatások színvonala emelése érdekében a következő feladatok ellátásának szükségességét fogalmazza meg:

- **A könyvtár működtetésével kapcsolatban**
 - Intézkedéseket tesz a könyvállomány gyarapítása érdekében, melyhez ki kell használni a pályázati lehetőségeket. Fogadni kell a magánszemélyek, intézmények, vállalkozások könyv, elektronikus információhordozó, folyóirat, felajánlásait, illetve anyagi támogatását.
 - Ismertté kell tenni a könyvtári szolgáltatások körét.
 - Bővíteni kell a könyvtár eszköz ellátottságát.
 - Teleházban továbbra is biztosítani kell a lakossági internet hozzáférést, az elektronikus információhordozók használatát.
 - A nyitvatartást az igényekhez kell igazítani.

- **Helyi közösségi tér működésével kapcsolatban**
 - Gondoskodni kell arról, hogy a kulturális, közművelődési feladatokat is ellátó szervezetek számára biztosítva legyen a működésükhöz szükséges közösségi hely. Kulturális központ kialakítására pályázatot nyújtott be az önkormányzat a meglévő épület komplex felújítására.
 - A kulturális civil szervezetek kapjanak pénzügyi, anyagi támogatást a vállalt feladataik ellátásához.
 - Bemutatói lehetőséget kell biztosítani a helyi művészek számára (költői est, felolvasó est, kiállítások, bemutatók szervezésével).
 - Szorgalmazni kell a település múltját bemutató tárlat összeállítását, és a tárlat bővítését.
 - Támogatni kell a helyi kiadványok megjelenését. Havilapban tájékoztatjuk a lakosságot a települést érintő eseményekről.

▪ **Sport**

A Képviselőtestület fontosnak tartja a sporttevékenységekkel kapcsolatos közszolgáltatások további biztosítását. Ennek érdekében, gondoskodik a település sportéletének helyet adó épületek és pályák folyamatos fejlesztéséről, karbantartásáról, felújításáról. Segítséget nyújt a sportolók utaztatásában a különböző versenyhelyszínekre és sportesemények megrendezéséhez.

IV.

HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA (HFS)

Az Európa Unió középtávú stratégiája konkrét célok formájában fogalmazza meg, mit kell még ebben az évtizedben megvalósítani a foglalkoztatás, az oktatás, az energiateljesítmény és az innováció tekintetében annak érdekében, hogy felszámolódjon a pénzügyi válság hatása és Európa visszakerüljön a gazdasági növekedéshez vezető útra. E stratégia megvalósulását szolgálja majd a 2021 – 2027 időszak uniós forrásfelhasználása, a tematikus célkitűzések és prioritások, az EMVA és a LEADER konkrét intézkedései; a Területi Operatív Programok (TOP) megyei és járási és a Vidékfejlesztési Programok országos szinten. A HFS tervezésekor elengedhetetlen ezeket a lehetőségeket feltérképezni és a célrendszer ezek mentén felállítani.

1. A település jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok (SWOT)

Erősségek <ul style="list-style-type: none">- Lakosság munkaszeretete- Jól szervezett, tevékeny civilszervezetek jelenléte- Kiváló mezőgazdasági területek, erős, szervezett családi gazdaságok	Gyengeségek <ul style="list-style-type: none">- Ipari létesítmények, parkok hiánya,- Szakképzett munkaerő hiánya- Kommunikációs csomópontoktól való nagy távolság,- Falu zsáktelepülés jellege
Lehetőségek <ul style="list-style-type: none">- Kiváló mezőgazdasági területeken a termelés diverzifikálása- Helyi termék bevezetésének lehetősége- Helyi mezőgazdasági jellegű szolgáltatások igénybe vétele- Mezőgazdaságra alapuló feldolgozóipar megjelenése- Falusi turizmushoz kiaknázáshoz szükséges adottságok megléte (víz, terület), falusi turizmus fejlődése	Veszélyek <ul style="list-style-type: none">- elöregedés, elvándorlás- mezőgazdasági további központosítása (munkahelyek megszűnése)- oktatási intézmények ellehetetlenülése- alacsony képzettségű munkaerő elszegényedése- szociális ellátások további szűkülése

2. A koncepciót meghatározó stratégiai tényezők

Projektgenerálások:

- stratégiaiilag fontos fejlesztési területek meghatározása (termeléshez való hozzájárulása, innovatív jellege [új technológia, termék, eljárás]; infrastruktúra

igénye, előírásoknak való megfelelése [*településrendezési terv, környezetvédelem stb.*]

- speciális igénnyel vagy hátránnyal élő csoportok segítése, kezdeményezések
- kapacitásfejlesztés (képzési igények feltárása, adekvát képzések, készségfejlesztések támogatása),
- önerő biztosításának kérdése
- helyi erőforrások használatának kérdése,
- munkahelyteremtés és megőrzés

Az EU pályázatok megléte az intézményeink működtetésének XXI. századi modernizálására környezettudatos, fenntartható módon.

3. Fejlesztési alapelvek

- A falusias lakókörnyezet megőrzése nagyobb méretű turisztikai beruházás esetén
- Település természeti, kulturális kincseinek fokozott védelme
- Munkahelyteremtő fejlesztések előtérbe állítása
- Önkormányzat szaktudással, területtel tudja támogatni a befektetőket
- Oktatási intézmények helyben megtartása
- Feladatstruktúra felülvizsgálata
- Környezettudatosság, fenntarthatóság prioritása minden beruházás esetén

V.

STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK

1. Fejlesztési célok, elképzelések

1.1 Településrészeink fejlődése

Középbogárd

A településrészen az infrastruktúra kiépítettsége a szennyvízberuházás megvalósításával teljessé vált. Középbogárdon 10 db teljes infrastruktúrával ellátott lakótelek (átlag 2100 m² területtel) található; mely beruházás esetén egyben is értékesíthető, bérbe adható. Üzemépületként a településrészen található a volt varroda épülete, mely alkalmas lenne feldolgozóipari üzem kialakítására. Hasonlóan funkcióval lehetne ellátni a volt óvoda épületét.

Felújítási tervek között szerepel a temetőkert felújítása során vizesblokk kialakítása, urnafal létesítése, járdák felújítása, utak karbantartása, közösségi tér felújítása.

Az elkövetkezendő években az Önkormányzat költségvetésében forrást biztosít a meglévő épületei, árokrendszere, járdák kiépítésére, felújítására.

Sáripusztá

Ingatlanszámaiban, lakosságszámában évek óta folyamatosan csökken. A továbbfejlesztés lehetőségeit a tulajdonos, Enyingi Agrár Rt. elképzeléseivel közösen alakítjuk ki. A településrészen jelentős a lóállomány, a célok között szerepelhet a lovas turizmus fejlesztése.

Lajoskomárom

A településen egésze teljes infrastruktúrával ellátott. Lajoskomárom rendezési tervében potenciálisan 4 utca van kijelölve lakótelek kialakítására; azonban a kijelölt területek gáz, víz és áram ellátása nem biztosított, itt szükséges infrastruktúra kiépítése.

Lakossági igény a közbiztonság érdekében a közterületi kamrarendszer kialakítása, a belterületi járdaszakaszok felújításának folytatása; a helyi piac létrehozása; a közvilágítás Ny-i sori kibővítése. A Temetőkertben urnafal kialakítása.

Cél az Önkormányzati tulajdonú középületek ütemezett felújítása, figyelemmel az épületenergetikai korszerűsítésekre, energiatakarékosságra (komplex felújítás során: nyílászáró cserék, külső hőszigetelések, fűtés korszerűsítések tervezésével). Különös figyelmet kell fordítani a Polgármesteri Hivatal épületének korszerűsítésére, mivel az épület 100 éves évfordulója 2022-ben lesz.

Az Önkormányzati lakásállomány növelése szolgálati és szociális bérlakásokkal, esetleg régi épületek megvásárlásával, azok felújításával.

A módosított településrendezési terv értelmében az önkormányzat rendelkezik területtel ipari, mezőgazdasági feldolgozó tevékenység településre vonzásához. E területen cél ipari park/telephely kialakítása és üzemcsarnok megépítése, mely területen elsőként az Önkormányzati Településfejlesztő Kft. kapna helyet, de a terület további tevékenységek befogadására is alkalmas lenne.

A turisztikai fejlesztés egyik lehetséges alternatívája a falusi turizmus lehetőségeinek kiaknázása. Szálláshelyek számának bővítése, parkok, sétányok, tanösvények létesítése, karbantartása. Lajoskomárom Fülöp-hegy borturisztikai lehetőségének fejlesztése (nyitott pincék, borút, pincefesztivál).

Beruházó bevonásával jövőbeni fejlesztési lehetőséget jelent a volt fürdő és környéke turisztikai célú hasznosítása a Kutas-patak völgyében, a rendelkezésre álló 12 hektáron valósulhat meg. Kisebb saját beruházással a területen fürdő-tó vagy kalandpark alakítható ki.

2. A megvalósítás mechanizmusa

2.1. Helyi vállalkozások

Önkormányzat minden lehetőségével ösztönzi a helyi ipari, kereskedelmi és szolgáltató vállalkozások számának bővülését, működésük segítségét.

A vállalkozók támogatásával kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- A helyi vállalkozások támogatása, érvényesülésének segítése érdekében össze kell állítani az ún. vállalkozói térképet, mely tartalmazza, hogy a településen mely vállalkozások mivel foglalkoznak és milyen címen található a telephelyük.
- A helyi termék és szolgáltatás terjesztését preferáljuk.
- Az Önkormányzat honlapján bemutatkozási lehetőséget kell biztosítani a helyi vállalkozásoknak.

2.2. Idegenforgalom

Az idegenforgalom a település olyan kitörési lehetősége, ahol fejlesztési lehetőségek adóttak. Ki kell használni azt, hogy Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, s jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. A turisztikai kínálat az igényeket figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania saját arculatát, és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét.

A turisztika fontos azért is, mert munkahelyteremtő és megtartó képessége is jelentős lehet.

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések

- Fejleszteni kell a település turisztikai arculatát. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek.
- A falusi turizmus kiemelt támogatása elsődleges a település szempontjából
- Testvérvárosi kapcsolat további ápolása, építése szükséges.
- Turisztikai kiadványt kell készíteni (pl.: füzet, prospektus, túratérkép stb.).
- Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő pihenőhelyek kialakítása (pad, asztal, szeméttároló edény).

2.3. Faluközpont, utak, járdák, parkok felújítása

Középtávú terveink között szerepel a Faluközpont további felújítása. A központi rész Komáromi, Batthyány utcai szakaszának felújítása megtörtént. Az Ozorai és Enyingi utcát érintő központi rész parkjainak, járdáinak, parkolóinak, buszmegállóinak felújítása további feladat. Szükséges az orvosi rendelőnél lévő parkoló felületének megújítása térkövezéssel.

A ciklusban kiemelten kezelendő a rossz állapotban lévő járdaszakaszok felújítása. Az úthálózat a szennyvízberuházást követően megújult, ennek szinten tartása, állagmegóvása jelent feladatot a padkák, mezőgazdasági földutakról történő becsatlakozások karbantartásával. Ugyancsak úthálózatot érintő feladat a helyi gazdaközösséggel együttműködve a mezőgazdasági földutak folyamatos karbantartása. Kiemelt feladatnak tekintendő a temetőkertek fejlesztése, a ravatalozók felújításával, urnafal létrehozásával, és a temetői nyilvántartási rendszer digitalizálásával.

A közbiztonság érdekében köztéri kamerarendszer kialakítása szükséges fejlesztendő elem a településen.

2.4. Középületek felújítása, hasznosítása

Középületeink felújítását továbbra is tervszerűen és komplexen végezzük. Egy-egy épület felújítása során kiemelt szempont az energiahatékonyság növelése, melynek érdekében az adott épület nyílászáró cseréjé, külső hőszigetelésé és fűtésének korszerűsítését együtt kell kezelni.

Több önkormányzati tulajdonú vagy fenntartású épület ilyen irányú felújítását tervezzük, akár a vagyonhasznosítóval, akár a működtetővel közösen és tervezetten pályázati forrásból. Tervezett, felújítandó épületek:

- Polgármesteri Hivatal 100 éves épülete (Komáromi u. 4.)
- Faluház (Középbogárd, Nyárfa u. 2.)
- Művelődési Ház épülete (Komáromi u. 6.)
- Szolgáltató Ház épülete (Batthyány u. 6.)

Terveink között szerepel a falu részére egy központi kereskedelmi hely kialakítása, új épületként helyi piac létesítése. Erre elkészült engedélyes terv rendelkezésre áll. Az önkormányzati ingatlanok közül a leromlott állapotú, gazdaságtalan üzemeltetésű épületek értékesítését tervezzük. Szükségesnek véljük lakótelkek kialakítását, ehhez a szükséges infrastruktúra (áram, gáz) kiépítését. Ugyancsak szükséges az Önkormányzat településüzemeltetési feladatainak ellátáshoz ipari telephely kialakítása.

2.5. Infrastruktúra

Az infrastrukturális fejlesztések pozitív irányba befolyásolják a település fejlődését. Az infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési igényeket indukál, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét.

Az Önkormányzat Képviselőtestülete ezért:

- Fontosnak tartja a közúthálózat, a járda, a csapadékvíz elvezető rendszer, felszíni vízelvezető árok és zárt csapadékvíz csatornahálózat, a vízvezetékrendszer, a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, illetve egyéb telefon, internet, kábeltelevízió szolgáltatások biztosítását, bővítését és fejlesztését
- A köztisztviselők akadálymentes megközelítését ki kell építeni a törvényi előírásoknak megfelelően
- A közvilágítás lakossági igényekre alapuló területi kibővítését és energiatakarékos megoldásait figyelembe kell venni a fejlesztési elképzeléseknél.
- Lakótelkek létesítéséhez áram, gázhálózat kiépítése.
- Ivóvíz minőségének javítása Középbogárd településrészén.

2.6. Informatikai fejlesztések

Az informatikai lehetőségek biztosítása a települési önkormányzatok számára a modern kor követelményeihez való igazodás, felzárkózás követelményét jelenti. Az információbiztonsági követelményeknek való megfelelés érdekében szükséges fejlesztéseket szükséges tervezni. A temetői nyilvántartás részére elektronikus nyilvántartó rendszer bevezetése szintén fejlesztési terület.

3. Munkahelyteremtés

3.1 Munkahelyteremtésben és a falu komplex fejlődésében kulcskérdés. A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen fontos feladat. A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az Önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az Önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt. A munkanélküliek aránya az utóbbi két évben ugyan csökkent a közmunka programok következtében, de az Önkormányzatnak hosszútávon a közfoglalkoztatás helyett a vállalkozói munkahelyteremtést kell támogatnia és preferálnia.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint segíti a helyi ipart, a helyi vállalkozásokat,
- segíti a helyi gazdaság megerősödését, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen, ehhez igyekszik kedvező infrastrukturális hátteret kiépíteni,
- a közszolgáltatások megtartása, illetve bővítése révén munkahelyet teremt, és tart fenn a köztisztviselők, közalkalmazottak foglalkoztatásával, önkormányzati tulajdonú Kft útján munkavállalók foglalkoztatásával;
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében,
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi hivatalokkal.

Fejlesztési elképzelések között, önkormányzati területen ipari park létrehozását tervezi, a területen a megfelelő infrastruktúra kialakításával, üzemcsarnok építésével.

3.2. Közfoglalkoztatás:

A közfoglalkoztatási program előnyt biztosít az állás nélküli személynek azáltal, hogy a közfoglalkoztatás ideje munkavégzésnek minősül, másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel (részben a munkaügyi központ pályázati finanszírozásával) tud ellátni közcélú feladatokat.

A közfoglalkoztatással kapcsolatban az Önkormányzat

- Maximálisan kihasználja a munkaügyi központ által rendelkezésére bocsátott keretet, melyhez az önkormányzati önrészt biztosítja.
- Együttműködik és támogatja a közfoglalkoztatásban érintett különböző gazdasági szervezeteket, és ösztönzi a minél nagyobb létszámú foglalkoztatást.

4. Településfejlesztés

A jelenlegi gazdasági potenciál és a foglalkoztatás nem teszi lehetővé a falu népességmegtartó képességének szinten tartását.

Az átalakult mezőgazdasági struktúrában (egyoldalú növénytermelés) az érintett vállalkozók egyre kevesebb embert foglalkoztatnak. Az egyszerű mezőgazdasági kultúrák feldolgozása és értékesítése a térségünkön kívül történik.

A térségben jelentősebb ipari tevékenységet folytató vállalkozás nem található.

Lehetőségek rejlenek a mezőgazdasági feldolgozás térségben, településen történő megteremtésében.

A megye déli területe turisztikai szempontból kiaknázatlan. Pályázaton nyert, kidolgozott turisztikai koncepció és programterv készült a megye déli területeinek turizmusfejlesztésére, melynek Lajoskomárom is része. A turizmus lehetőségeinek kiaknázásához befektetőt keres az Önkormányzat.

Civil szervezetek és vállalkozók bevonása szükséges, hogy jó természeti adottságainkat még jobban kiaknázzuk (horgász, vadász és lovas turizmus). A tolnai borvidékhez való csatlakozásunkkal, 45 ha szőlőterületünkkel és kivételes adottságú pincefalunkkal jók a lehetőségek a borászati turizmus kialakítására (Pincefesztivál, borpalackozó, „nyitott pincék akció” stb.).

Az Önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon a Képviselőtestület ciklusa alatt tartósan ne csökkenjen. Vagyon értékesítéséből származó bevételt az Önkormányzat működésre nem fordíthatja. Ezt fejlesztésre, állagmegóvásra használhatja fel a jövőben.

Cél, hogy az Önkormányzat olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tudja.

Az Önkormányzat Képviselőtestülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés a település számára ismert módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen, mivel ez a biztosítéka annak, hogy az elméleti fejlesztési tervekből azok valósuljanak meg, melyek tényleg a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálják.

VI. A HELYI ADÓPOLITIKA

Az Önkormányzat számára a helyi adópolitikai célkitűzései jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételt, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselőtestülete az adóztatást úgy kívánja továbbra is alakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

A helyi adóztatás során az Önkormányzat Képviselőtestülete:

- minden évben, a költségvetési készítéséhez kapcsolódva megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételserzési lehetőségeket,
- adó-fajtánként meghatározza az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – kedvezmények és mentességek rendszerét, a várható bevételeket, és az adóztatás miatt jelentkező negatív hatásokat,
- adófajtákat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- koncepciót dolgoz ki a helyi iparüzési adó esetleges megszűnése miatti adóbevétel kiesés pótlására,
- csak olyan adórendeleteket fogad el, amelynél figyelembe veszi a lakosság teherviselő képességét.

Az adóbevételek növelése érdekében a Képviselőtestület fokozott figyelmet fordít arra, hogy

- az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozik az adóintézmények nagyságáról, a beszédre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről,
- az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettsége teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről.
- az adózók tájékoztatást kapjanak az adóbevételek felhasználásáról, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát, és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást).

Az előző ciklus adózásának bemutatása

Megnevezés	2015. évi teljesítés	2016. évi teljesítés	2017. évi teljesítés	2018. évi teljesítés	2019. évi teljesítés
Magánsz. komm. adója	10795	10942	11012	11587	12423
Iparüzési adó	45498	53724	61921	69068	73481
Idegenforgalmi adó	591	645	636	706	756
Talajterhelési díj	283	387	992	257	257
Helyi adó összesen	57167	64671	74261	80655	80655
Gépjármű adó	14640	13848	14279	13237	7121
Átengedett Kp. adó Összesen	14640	13848	14279	13237	7121
Pótlék, bírság	92	92	0	149	149
Egyéb közhatalmi bevétel				5 275	5990
Közhatalmi bevételek összesen:	71899	79546	95137	99874	99772

VII. VAGYONGAZDÁLKODÁS

1. Nem lakás célú ingatlanok

Településünkön a fenntartható fejlődés érdekében a racionális terület-felhasználásra, a beépíthető és be nem építhető területek egészséges arányának megtartására, az ésszerű feltételeinek biztosítására kell törekednie. Mindezekkel összefüggésben kiemelt hangsúlyt kell adni az épített és a természetes környezet rehabilitációs folyamatainak.

- Feladat az ingatlan vagyon áttekintése mind az üzleti (forgalomképes), mind a korlátozottan forgalomképes, forgalomképtelen vagyon tekintetében. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni az ingatlanpiac változásait és az önkormányzat feladatellátásához szükséges ingatlanvagyont.
- Az önkormányzat feladatellátását szolgáló középületek karbantartására, felújítására folyamatos figyelmet kell fordítani, hogy a kor elvárásainak megfelelő infrastrukturális háttér biztosított legyen. Különös figyelmet kell fordítani az épületek energetikai fejlesztésére.
- A nagyközség Településrendezési Tervének felülvizsgálatával a település további fejlesztési irányainak meghatározása.
- A forgalomképes ingatlanokat bérbe adással, egyedi döntés alapján értékesítéssel történő hasznosítása. Az elidegenítést lehetőség szerint a funkció meghatározásával valósítsa meg az Önkormányzat.
- Megvizsgáljuk az épületeinknek hasznosítási, értékesítési lehetőségét, a döntési javaslatot a Képviselőtestület elé terjesztjük.
- Az önkormányzat tulajdonában lévő, értékesítésre nem kerülő üres ingatlanok hasznosítására feladattervet kell kidolgozni.

2. Lakásgazdálkodás

- Az önkormányzati lakások áttekintése, állagmegőrzésük, karbantartásuk folyamatos figyelemmel kísérése. Új lakások építése, bevonása, felújítása szolgálati és szociális bérlakásként.
- Lakásállomány bérbeadás útján történő hasznosítása, a bérleti díjak piaci viszonyokhoz igazítása.

3. Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság

Az önkormányzati részvétellel működő gazdasági társaság éves beszámolója alapján vizsgálni szükséges a következő szempontok szerint:

- képesek-e az általuk ellátott feladatok jövedelmező ellátására;
- fejlesztésükhöz adottak-e a feltételek (árak, piac, fejlesztési forrás, egyéb feltételek);
- társasági formájuk megfelelő-e;
- tevékenységük megfelel-e az Önkormányzat tulajdonosi érdekeinek, tevékenységi körük kibővítése vagy szűkítése szükséges-e?

4. Vagyoni helyzet

Az önkormányzat vagyonszerkezetét is bemutató vagyonleltár felülvizsgálata a választások előtt megtörtént. Az Önkormányzat vagyonának bemutatását az *1. melléklet* részletezi.

5. Anyagi források megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az Önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni. Törekedni kell olyan helyi adó rendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze az Önkormányzat saját forrás növelésének.
- A Képviselőtestület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja).
- Az Önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására, (különösen a bérbeadás, bérmunka lehetőségére), valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.
- Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket lehetőség szerint minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.

6. Pénzügyi gazdálkodás

Az önkormányzatok gazdálkodása elválaszthatatlan az államháztartástól, annak egyik alrendszerét jelenti. Az államháztartás reformja két szempontból is elengedhetetlen. Egyrészt az elmúlt közel másfél évtized tapasztalatai, az ágazati szabályok, a gazdasági folyamatok változásai, az állami és önkormányzati feladatok arányeltolódása miatt. Másrészt az Európai Unióhoz való csatlakozás az önkormányzati struktúra, az ágazati szakmai előírások, az adórendszer átalakítását indokolják, amely az államháztartás alrendszereit is érinti, így az önkormányzatok pénzügyi szabályozását is. A fenti körülmények jelen pillanatban nem tesznek lehetővé hosszú távú pénzügyi prognózist. Az Önkormányzat gazdálkodása nagyban függ a kormányzati elképzelésektől (alapfokú oktatás, közigazgatás várható jelentős átalakítása). Kiemelten fontos gazdálkodási célok:

- Az Önkormányzat egyik legfontosabb feladata a működőképesség biztosítása, a költségvetési egyensúly megtartása. Az elmúlt közel másfél évtized folyamán az önkormányzatok bevételi struktúrájának átrendeződése volt tapasztalható, ezen belül a saját bevételek felértékelődése, az állami támogatások leépülése volt jellemző a feladatfinanszírozással.
- Ez a tendencia várható a következő időszakban is, ezért az állami szabályozás átalakítása során fel kell készülni a helyi adórendszer átalakítására, változásokra.
- Az egyre szűkülő költségvetési források – különösképpen a felhalmozási és tőkejellegű bevételek –, valamint a növekvő társadalmi szükségletek miatt jelentkező beruházási, fejlesztési feladatok nagyobb mértékben igénylik az önkormányzatoktól a hitel, mint külső forrás igénybevételét.
- A hitelállomány nagysága az önkormányzatok hitelfelvételét szabályozó törvény lehetőségeit nem merítheti ki.
- Az Önkormányzat saját forrásait a pályázati forrásokból egészítheti ki.
- A megalapozott gazdasági döntések legfontosabb feltétele a gyors és pontos információ. Ennek érdekében ki kell alakítani az önkormányzat intézményei és a Polgármesteri Hivatal egységes pénzügyi adatrendszerét. Össze kell hangolni az általános és speciális igényeket is kielégítő analitikus és főkönyvi könyvelési programokat. Ezek révén nemcsak a központi költségvetési szervek részére nyújtandó információ-szolgáltatás válik hatékonyabbá, hanem a helyi döntési mechanizmusokhoz kapcsolódó adatszolgáltatás is.

- Az Önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét biztosítandóan az elmúlt években működési hitel felvételére nem került sor. Kamatmentes kölcsön igénybevétele történt Önkormányzati alapokból. A pályázati önrészek biztosításához a jövőben szükség lehet önkormányzati hitel felvételére.

VIII. Település-üzemeltetési politika

A település településüzemeltetési politikájának célkitűzései a következők:

- Az Önkormányzat a közszolgáltatások biztosítása és színvonalának emelése vonatkozásában meghatározottakat a lehető legmegfelelőbb szolgáltatóval végezze, figyelembe véve
 - a gazdaságosság,
 - a hatékonyság,
 - az eredményesség követelményeit.
- A településüzemeltetési feladatok főbb szervezési, lebonyolítási feladatait az Önkormányzat önállóan és a Polgármesteri Hivatal útján végzi, biztosítva azt, hogy a feladatok ellátása átlátható, összehangolható.
- A településüzemeltetés során az Önkormányzat Képviselőtestületének figyelemmel kell kísérnie az egyes közfeladatokkal kapcsolatban felmerülő kiadásokat és a vele szemben keletkező bevételeket adott évben, illetve több év viszonylatában. A növekvő költségvetési kiadással és a csökkenő költségvetési bevétellel járó közfeladatok esetében rendszeresen vizsgálni kell azt, hogy a közszolgáltatás biztosítása más szolgáltatóval, illetve más módon nem lehetséges-e.
- A településüzemeltetés során valamely közszolgáltatási feladat ellátásában résztvevő szervezet, illetve a gazdaságpolitikai célkitűzések megvalósítását támogató civil szervezet csak úgy kaphat az Önkormányzattól anyagi segítséget, ha a kapott támogatással megfelelő módon elszámol.
- A településüzemeltetés során kiemelt feladat, hogy olyan térítési díj, illetve az ellenszolgáltatásért biztosított közszolgáltatásokért olyan ellenérték kerüljön megállapításra, amely igazodik a felmerült költségekhez.
- A településüzemeltetés során párbeszédet kell kezdeményezni a civil szervezetekkel, az intézményekkel, annak megbeszélésére, hogy mely tevékenységek azok, melyekbe be tudnak kapcsolódni.

1. Vízzolgáltatás, szennyvíz és csapadékvíz elvezetés, tisztítás

Az Önkormányzat biztosítja az egészséges ivóvízellátás és szennyvízelvezetés és tisztítás szolgáltatást a FEJÉRVÍZ Zrt. közszolgáltatón keresztül.

A felszíni csapadékvíz elvezető rendszer karbantartása folyamatos feladatot jelent a lakosság és az önkormányzat számára is.

2. Köztemető fenntartása

Az Önkormányzat kötelező feladatként köteles ellátni a köztemető fenntartással kapcsolatos feladatokat. A köztemető fenntartás, mint közszolgáltatás biztosítása, és színvonalának emelése érdekében az alábbi feladatok vannak:

- Érvényesíteni kell az Önkormányzat köztemető rendeletét.
- Gondoskodni kell a köztemető üzemeltetéséről, felújításáról.
- Biztosítani kell azt, hogy a köztemető megfeleljenek a jogszabályokban meghatározott követelményeknek.

3. Közterületek fenntartása

A Képviselőtestület kívánatosnak tartja a közterületek megfelelő színvonalon történő fenntartását, ennek érdekében a következő feladatokat határozza meg:

- Fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztán tartására.
- Folytatni kell a meglévő település virágosításának programját, ehhez kérni kell támogatók, önkéntesek segítségét.

- Gondoskodni kell a közterületek fásításáról, az elöregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról.
- Nagyobb figyelmet kell fordítani a köztéri építmények állagának megőrzésére.
- A faluközpont pályázati forrásból elvégzett megújítása sokat emel a közparkjaink színvonalán.

Az Önkormányzat Képviselőtestülete a játszótérrel kapcsolatban az alábbi feladatokat határozza meg:

- folyamatosan gondozni, ápolni kell a játszótérek eszközeit, valamint a sportot szolgáló zöldfelületeit,
- évente megelőző karbantartásukat el kell végezni.
- Lehetőség szerint törekszik új közösségi tér kialakítására,
- Tanösvény és pihenő park kialakítása.

4. Köztisztaság, településtisztaság

A köztisztaság és településtisztaság fenntartási közszolgáltatás biztosítása érdekében az Önkormányzat

- továbbra is gondoskodik a kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról; a szolgáltatást az Önkormányzat az VERTIKÁL Polgárdi közszolgáltatóval végezteti,
- propagandát folytat a szemétszállítási szolgáltatás kihasználása érdekében – tájékoztatva a lakosságot a szemétegetés negatív környezeti hatásáról,
- célként megjelöli a szelektív hulladékgyűjtés terjesztését. Lehetőséget keres arra, hogy a településen kihelyezésre kerüljenek a szelektív hulladéktároló edények,
- évente megszervezi a lomtalanítási akciót,
- évente szemétygyűjtési akciót szervez a lakosság és a civil szervezetek, valamint a tanulók bevonásával,
- rendszeresen gondoskodik a köztemetőknél található konténerek ürítéséről,
- biztosítja azt, hogy a közterületekre hulladékgyűjtő edények megfelelő számban legyenek kihelyezve, illetve rendszeres időközönként ürítésre kerüljenek,
- gondoskodik az önkormányzati közutak téli síkosságának mentesítéséről és a hóeltakarításról
- Megoldást keres a zöldhulladék kezelésére.
- Közmunka program keretében gondoskodik az illegálisan lerakott szemét elszállításáról

5. Helyi tűzvédelem

Az Önkormányzat a helyi tűzvédelmi feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- támogatja a helyi önkéntes tűzoltó egyesületet,
- közreműködik a tűzoltóság eszközeinek korszerűsítését, bővítését célzó pályázati tevékenységben,
- az Önkormányzati hivatal, illetve az önkormányzati intézmények vonatkozásában
 - figyelemmel kíséri a tűzvédelmi szabályzattal való rendelkezést,
 - tájékoztatást kér a szabályozások évenkénti felülvizsgálatának, a tűzvédelmi oktatás megtartásának és a kapcsolódó nyilvántartások vezetésének megtörténtéről.

6. Helyi közbiztonság

Az Önkormányzat a helyi közbiztonsági feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- támogatja a közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezését, ilyen programok tartását kezdeményezi a rendvédelmi szerveknél,
- biztosítja a mezőőri szolgálat ellátását
 - a körzeti megbízottal és polgárőrséggel koordinálja a mezőőri szolgálat ellátását
- támogatja polgárőrség működtetését, szorgalmazza a polgárőr szervezet aktív tevékenységét, helyet biztosít számukra, anyagilag támogatja az eszközbeszerzéseket,
- javaslatokat, észrevételeket tesz a rendőrség helyi munkájának hatékonyabbá tételére,
- felhívja a rendőrség figyelmét a tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető körülményekre,
- a helyi körzeti megbízott részére helyiséget biztosít,
- szorgalmazza köztéri kamerarendszer kiépítését.

IX.

A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉS

A megvalósítás költségei és forrásai éves ütemezésben

Feladat, fejlesztés megnevezése	Tervezett Ráfordítás (ezer Ft)					Összes ráfordít ás eFt	FORRÁS Önerő	FORRÁS Pályázat
	2020. év	2021. év	2022. év	2023 év	2024. év			
Bölcsőde építése (TOP-1.4.1-19)	20000	100000	30000			150 000	0	150000
Ipari telephely létesítése (Malom köz)	5000	3000				8 000	8000	
Temető terv és nyilvántartási rendszer	2 000					2 000	2000	
Temetők felújítása (Középbogárd)	3 000					3 000	3000	
Járdák felújítása	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	50 000	25000	25000
Térfigyelő kamera-rendszer		15000				15 000	5000	10000
Közösségi Ház komplex épületenergetikai felújítása (TOP-3.2.1-16)		40 000	20 000			60 000	19000	41000
Közösségi Ház felújítása Középbogárdon (Nyárfa u. 2.)			10 000				5 000	5 000
Közvilágítás korszerűsítése (Ny-i sor)		2000				2 000	2000	
Helyi piac kialakítása (VP6-7.2.1-17)	50000	26000				76 000	27000	49000
Tájház kialakítása		3000	3 000			6 000	6000	
Orvos szolgálati lakás korszerűsítése (Ozori u. 1)	5000	10 000				15 000	15000	
Középbogárd ivóvízminőségének javítása				100000				100000
Településrendezési terv (kötelező felülvizsgálata)		2500	2500			5 000	5000	
Helyi utak felújítása			15000		15000	30000		30000
Polgármesteri Hivatal felújítása (100 éves évforduló)			60000			60000	20000	40000
Összesen	95 000	211500	150500	110000	25 000	482 000	142000	450000

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata e gazdasági programban foglalja össze kötelező és vállalt feladatait, azok ellátásának módját az elkövetkezendő ciklusra.

Lajoskomárom Gazdasági Programjának legfontosabb feladata, hogy összegezze, rendszerezze és egységenként láttassa mindazokat a törekvéseket, célokat és eszközöket, amelyek községünk és lakói jobb életminőségét szolgálják a jelzett időszakra vonatkozóan és azon túlmutatóan is.

Lajoskomárom, 2020. május 25.

PIRTYÁK ZSOLT
 polgármester

